EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 30.11.2022.
COM(2022) 686 final

2022/0414 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par Ungārijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

{SWD(2022) 686 final}

2022/0414 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par Ungārijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu[1], un jo īpaši tās 20. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Covid-19 uzliesmojums ir iedragājis Ungārijas ekonomiku. Ungārijas iekšzemes kopprodukts (IKP) uz vienu iedzīvotāju 2019. gadā bija 48 % no ES vidējās vērtības. Ungārijas reālais IKP 2020. gadā samazinājās par 4,5 % un 2020. un 2021. gadā kopumā palielinājās par 2,3 %. Problēmas, kas ilgstoši ietekmē ekonomikas sniegumu vidējā termiņā, cita starpā ir ražīguma pieaugums, kvalificēta darbaspēka pieejamība, ieguldījumi cilvēkkapitālā un institūciju kvalitāte.

(2) Padome 2019. gada 9. jūlijā, 2020. gada 20. jūlijā un 2022. gada 12. jūlijā adresēja Ungārijai ieteikumus Eiropas pusgada kontekstā. Padome jo īpaši ieteica Ungārijai turpināt visneaizsargātāko grupu integrāciju darba tirgū, uzlabot sociālās palīdzības un bezdarbnieku pabalstu atbilstību, uzlabot izglītības rezultātus un palielināt nelabvēlīgā situācijā esošo grupu dalību kvalitatīvā vispārējā izglītībā. Padome arī ieteica palielināt veselības aprūpes sistēmas noturību un nodrošinātu labāku piekļuvi kvalitatīviem profilaktiskās un primārās aprūpes pakalpojumiem. Turklāt Padome ieteica Ungārijai nostiprināt korupcijas apkarošanas regulējumu, cita starpā uzlabot kriminālvajāšanas centienus un piekļuvi publiskai informācijai, stiprināt tiesu iestāžu neatkarību, nodrošināt sociālo partneru un ieinteresēto personu efektīvu iesaisti politikas veidošanas procesā un uzlabot konkurenci publiskā iepirkuma jomā. Ungārijai tika arī ieteikts turpināt vienkāršot nodokļu sistēmu, vienlaikus padarot to izturīgāku pret agresīvas nodokļu plānošanas risku, kā arī uzlabot konkurenci un regulējuma paredzamību pakalpojumu nozarē un sistemātiski piemērot konkurences kontroli komercdarījumos. Padome arī Ungārijai ieteica nodrošināt, lai jebkādi ārkārtas pasākumi būtu stingri samērīgi un neietekmētu uzņēmējdarbību. Turklāt Padome Ungārijai ieteica īstenot pasākumus, kuru mērķis pandēmijas apstākļos ir nodrošināt likviditātes atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem, pasteidzināt publisko investīciju projektu īstenošanu un veicināt privātās investīcijas, lai sekmētu

[1] OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

ekonomikas atveseļošanu. Padome arī Ungārijai ieteica uzlabot pensiju sistēmas ilgtspēju ilgtermiņā, vienlaikus saglabājot adekvātumu, jo īpaši novēršot ienākumu nevienlīdzību. Ungārijai tika ieteikts investīcijas galvenokārt vērst uz zaļo un digitālo pārkārtošanos, jo īpaši uz tīru un efektīvu enerģijas ražošanu un izmantošanu, ilgtspējīgu transportu un skolu digitālo infrastruktūru, un veicināt reformas un investīcijas ilgtspējīgā ūdens un atkritumu apsaimniekošanā un ekonomikas apritīgumā, uzņēmumu digitalizācijā, zaļajās un digitālajās prasmēs, kā arī pētniecībā un inovācijā. Visbeidzot, Ungārijai tika ieteikts samazināt vispārējo atkarību no fosilā kurināmā, paātrinot atjaunojamo energoresursu izmantošanu, jo īpaši racionalizējot atļauju piešķiršanas procedūras un modernizējot elektroenerģijas infrastruktūru, dažādot fosilā kurināmā importu, cita starpā stiprinot starpsavienojumus ar citu valstu līdzdalību, un samazināt atkarību no fosilā kurināmā ēkās un transportā, pastiprinot centienus attiecībā uz energoefektivitātes pasākumiem visiem, jo īpaši dzīvojamās mājās un saistībā ar transporta elektrifikāciju.

(3) Ungārijai 2020. gada 20. jūlijā adresētajos ieteikumos bija ietverti konkrētāki politikas norādījumi Covid-19 pandēmijas pārvarēšanai. Komisija novērtēja minēto konkrētajai valstij adresēto ieteikumu īstenošanā panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna (“ANP”) iesniegšanas laikā un secināja, ka ieteikums veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai efektīvi vērstos pret Covid-19 pandēmiju, spēcinātu ekonomiku un atbalstītu tās turpmāku atveseļošanu, ir pilnībā īstenots. Ir panākts būtisks progress attiecībā uz ieteikumu par likviditātes atbalsta nodrošināšanu maziem un vidējiem uzņēmumiem un par privāto investīciju veicināšanu.

(4) Ungārija 2021. gada 11. maijā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai savu ANP. Pirms plāna iesniegšanas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu notika apspriešanās ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jaunatnes organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Ungārija 2021. gada maijā iesniegto versiju papildināja un atjaunināja saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 1. punktu, un 2022. gada 3. novembrī Komisijai tika iesniegta konsolidēta versija. Valstu līdzatbildība par ANP ir pamats šo plānu sekmīgai īstenošanai un ilgstošai ietekmei valstu līmenī, kā arī uzticamībai Eiropas līmenī. Atbilstoši minētās regulas 19. pantam Komisija ir novērtējusi ANP atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas.

(5) Ar ANP būtu jātiecas sasniegt ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes ar Regulu (ES) 2021/241 izveidotā Atveseļošanas un noturības mehānisma un ar Padomes Regulu (ES) 2020/2094[2] izveidotā ES Atveseļošanas instrumenta vispārīgie mērķi. Šiem plāniem būtu jāveicina Savienības ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija, nosedzot visus sešus pīlārus, kas minēti Regulas (ES) 2021/241 3. pantā.

(6) Īstenojot dalībvalstu ANP, visā Savienībā tiks veiktas koordinētas investīcijas un reformas. Pateicoties tam, ka minētās reformas un investīcijas tiks īstenotas koordinēti un vienlaicīgi un ka tiks īstenoti pārrobežu projekti, šādas reformas un investīcijas radīs savstarpēji pastiprinošu iedarbību un pozitīvu blakusietekmi visā Savienībā.

[2] Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433I, 22.12.2020., 23. lpp.).

Tāpēc aptuveni viena trešdaļa no ietekmes, kāda mehānismam būs uz dalībvalstu izaugsmi un darbvietu izveidi, būs blakusietekme no citām dalībvalstīm.

Līdzsvarota reakcija, kas sniedz ieguldījumu sešos pīlāros

(7) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta a) apakšpunktā un V pielikuma 2.1. kritērijā, ANP lielā mērā (reitings "A") ir visaptveroša un pienācīgi līdzsvarota reakcija uz ekonomisko un sociālo situāciju, tādējādi sniedzot pienācīgu ieguldījumu visos sešos pīlāros, kas paredzēti minētās regulas 3. pantā, ņemot vērā konkrētās problēmas, ar kurām attiecīgā dalībvalsts saskaras, un šīs dalībvalsts finanšu piešķīrumu.

(8) ANP ietverti pasākumi, kas sniedz ieguldījumu visos sešos pīlāros, un vairāki komponenti vienlaikus attiecas uz vairākiem pīlāriem. ANP ietverts plašs pasākumu klāsts ar īpašu uzsvaru uz zaļo pārkārtošanos, digitālo pārkārtošanos, ekonomiskās, sociālās un institucionālās noturības veidošanu un politiku nākamajām paaudzēm. ANP ietverti arī pasākumi pārdomātas, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes un sociālās un teritoriālās kohēzijas atbalstam saskaņā ar Eiropas industriālo stratēģiju.

(9) ANP būtiski veicina zaļo pārkārtošanos un digitālo pārkārtošanos. Zaļā pārkārtošanās tiek īpaši atbalstīta ar reformām un investīcijām ilgtspējīga transporta, enerģijas, ūdens resursu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas jomā. Būtiskākie pasākumi ir investīcijas bezemisiju sabiedriskajā transportā, energotīklu attīstībā un atjaunīgās enerģijas ražošanā. Vairāki komponenti ietver pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot sabiedrisko un dzīvojamo ēku energoefektivitāti. Digitālo pārkārtošanos jo īpaši atbalsta ar pasākumiem, kuru mērķis ir veicināt izglītības un valsts pārvaldes digitalizāciju, kā arī veselības, enerģētikas un transporta nozaru digitalizāciju un digitālo prasmju attīstību.

(10) Ievērojams skaits ANP paredzēto reformu un investīciju ir vērstas uz veselības aprūpes un ekonomiskās, sociālās un institucionālās noturības uzlabošanu. Paredzams, ka pasākumi veselības aprūpes nozarē uzlabos aprūpes efektivitāti un pieejamību ikvienam. Pasākumi ietver arī dzīves apstākļu uzlabošanu cilvēkiem, kas dzīvo visnabadzīgākajās apdzīvotajās vietās. Paredzams, ka būtiskākās institucionālās reformas uzlabos ekonomikas noturību, stiprinot korupcijas apkarošanu un tiesu iestāžu neatkarību. Iecerēto reformu mērķis ir vienkāršot nodokļu sistēmu un padarīt to izturīgāku pret agresīvas nodokļu plānošanas risku, kā arī palielināt sabiedriskās apspriešanas un ietekmes novērtējumu nozīmi likumdošanas procesā, lai uzlabotu regulējuma kvalitāti un paredzamību. Paredzams, ka pārdomāta, ilgtspējīga un iekļaujoša izaugsme jo īpaši tiks panākta ar dažādiem pasākumiem, kuru mērķis ir palielināt konkurenci publiskā iepirkuma jomā, t. sk. ar mērķorientētām darbībām, kas atvieglotu mazo un vidējo uzņēmumu līdzdalību un veicinātu pētniecību un inovāciju.

(11) Paredzams, ka sociālā un teritoriālā kohēzija tiks veicināta, izmantojot plašu ANP pasākumu klāstu, jo īpaši reformas un investīcijas, kas atbalsta kvalificēta un konkurētspējīga darbaspēka attīstību, t. sk. attīstot digitālās un profesionālās prasmes, kā arī reformas publisko finanšu ilgtermiņa stabilitātes uzlabošanai. Turklāt vairāku pasākumu mērķis ir risināt konkrētās problēmas visnelabvēlīgākajā situācijā esošajās apdzīvotajās vietās, un pasākumi veselības aprūpes jomā arī veicina visaptverošākus primārās aprūpes pakalpojumus un kvalitatīvas stacionārās aprūpes pieejamību. Visbeidzot, nozīmīga ANP daļa ir veltīta uz nākamo paaudzi vērstai politikai ar mērķi digitalizēt izglītību, uzlabot piekļuvi kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai un palielināt agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes pieejamību.

Risinājumi, kas attiecas uz visām konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos konstatētajām problēmām vai uz ievērojamu to daļu

(12) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktā un V pielikuma 2.2. kritērijā, gaidāms, ka ANP palīdzēs efektīvi risināt visas tās problēmas vai ievērojamu to problēmu daļu (reitings "A"), kuras konstatētas attiecīgajos Ungārijai adresētajos ieteikumos, ieskaitot to fiskālos aspektus, vai problēmas, kas konstatētas citos atbilstīgos dokumentos, kurus Komisija oficiāli pieņēmusi Eiropas pusgada kontekstā.

(13) ANP ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, kas palīdz efektīvi risināt visas tās ekonomiskās un sociālās problēmas vai ievērojamu to ekonomisko un sociālo problēmu daļu, kuras izklāstītas ieteikumos, ko Padome adresējusi Ungārijai 2019., 2020. un 2022. gada Eiropas pusgadā, jo īpaši attiecībā uz zaļo un digitālo pārkārtošanos, izglītību, darba tirgu, sociālo politiku, veselības aprūpi, korupcijas apkarošanas regulējumu, tiesu iestāžu neatkarību, konkurenci publiskā iepirkuma jomā, lēmumu pieņemšanas kvalitāti un pārredzamību, nodokļu sistēmu un agresīvu nodokļu plānošanu, kā arī pensiju sistēmu.

(14) ANP ir ietverti vairāki attiecīgi pasākumi, kuru mērķis ir risināt ar zaļo pārkārtošanos saistītās problēmas. Attiecībā uz enerģijas ražošanu un energoefektivitāti plānā ir iekļautas reformas, kuru mērķis ir uzlabot atļauju piešķiršanas procedūras atjaunīgās enerģijas ražošanai, vienkāršot mazo atjaunīgo energoresursu spēkstaciju tīkla pieslēgumu un novērst šķēršļus vēja enerģijas attīstībai. Ungārija apņēmās vismaz līdz 10 000 MW palielināt atjaunīgās enerģijas ražošanas kopējo jaudu, ko atļauts pieslēgt tīklam līdz 2026. gadam. ANP ir iekļautas arī investīcijas, kuru mērķis ir palielināt saules enerģijas ražošanas izvēršanu, kā arī uzlabot elektroenerģijas tīklu, lai varētu droši integrēt no atjaunīgajiem energoresursiem saražoto enerģiju. ANP ir iekļautas arī vairākas investīcijas sabiedrisko ēku renovācijā energoefektivitātes uzlabošanai, jo īpaši izglītības un veselības aprūpes jomā, un dzīvojamo ēku renovācijā. Attiecībā uz ilgtspējīgu transportu ANP ir iekļautas investīcijas piepilsētas dzelzceļa tīklu, dzelzceļa tīklu *TEN-T* koridoros, bezemisiju autobusu transportu un centrālo satiksmes pārvaldību *TEN-T* dzelzceļos attīstībai. Turklāt Ungārija ieviesīs vienotu valsts tarifu, biļešu pārdošanas un pasažieru informācijas sistēmu autobusiem un dzelzceļam. ANP ir arī iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir veicināt reformas un investīcijas aprites ekonomikā un ilgtspējīgā atkritumu apsaimniekošanā, kā arī ilgtspējīgā ūdens resursu apsaimniekošanā, t. sk. veicinot dabā balstītas ūdens uzkrāšanas izmantošanu.

(15) ANP ir arī ietverti vairāki attiecīgi pasākumi, kuru mērķis ir risināt ar digitālo pārkārtošanos saistītās problēmas. ANP ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt digitālās piezīmjgrāmatiņas un attiecīgu apmācību skolotājiem un skolēniem valsts izglītībā, informācijas un sakaru tehnoloģijas (IST) ierīces pamatskolām un vidusskolām, t. sk. profesionālās izglītības un apmācības skolām, universitātēm un pieaugušo izglītības iestādēm, un palielināt digitalizāciju veselības aprūpes un transporta nozarēs. Turklāt ANP ir iekļauti daži pasākumi, kuru mērķis ir palielināt valsts pārvaldes digitalizāciju, jo īpaši ieviešot elektroniskās platformas nodokļu deklarāciju iesniegšanai, turpinot elektroniskās iepirkuma sistēmas izstrādi un uzlabojot prokuratūras datņu pārvaldības sistēmu.

(16) ANP ir iekļauti vairāki pasākumi, kuru mērķis ir risināt problēmas izglītības jomā. Plānā ir paredzētas reformas, kuru mērķis ir uzlabot skolotāja profesijas pievilcību, izmantojot mehānismu, kas nodrošina pakāpenisku skolotāju algu konverģenci līdz

vismaz 80 % no terciārās izglītības absolventu vidējās algas, samazināt segregāciju skolās, kā arī nodrošināt piekļuvi kvalitatīvai skolas izglītībai, jo īpaši nodrošinot skolēniem un skolotājiem ierīces, kas vajadzīgas, lai piedalītos modernā digitālajā izglītībā, un pilnveidojot skolēnu un skolotāju digitālās prasmes. ANP ir arī ietvertas investīcijas, kuru mērķis ir nodrošināt skolotājiem pārkvalifikācijas iespējas un īpašas vadībzinības mācības skolu vadītājiem un vadītāju vietniekiem, atbalstīt skolēnu ar speciālās izglītības vajadzībām integrāciju vispārējā izglītībā un sākt mazo skolu ar vāju sniegumu pamatizglītības otrā posma klašu integrāciju lielākās skolās, lai uzlabotu izglītības efektivitāti un kvalitāti. Turklāt problēmas, kas saistītas ar pētniecību un inovāciju, tiek risinātas, izveidojot valstu laboratorijas zinātnes un inovācijas ekosistēmu uzlabošanai

(17) Konkrētajai valstij adresētais ieteikums par visneaizsargātāko grupu integrāciju darba tirgū tiek īstenots, izveidojot papildu vietas silītēs, veicinot nodarbinātības iespējas tiem, kas dzīvo visnelabvēlīgākajā situācijā esošajās apdzīvotajās vietās, un investīcijas digitālās izglītības aprīkojumā, digitālajā mācību saturā, pieaugušo apmācības kursos un modernizētā mācību vidē profesionālās izglītības un apmācības iestādēs un universitātēs.

(18) ANP ir iekļauti dažādi pasākumi, kuru mērķis ir risināt konkrētas problēmas, kas saistītas ar sociālo politiku, sniedzot visaptverošu atbalstu 300 visnelabvēlīgākajā situācijā esošo apdzīvoto vietu iedzīvotājiem. Šo pasākumu mērķis ir veicināt nodarbinātību un prasmju pilnveidošanu, pamatojoties uz vietējām īpatnībām, panākt labākus mācību rezultātus, piemērojot uz kopienu orientētu pedagoģiju, būvēt un atjaunot sociālās mājas un izveidot sociālas saules elektrostacijas.

(19) ANP ir paredzēts plašs reformu un investīciju kopums ar mērķi risināt visneatliekamākās aprūpes pakalpojumu problēmas. Tas jo īpaši attiecas uz investīcijām slimnīcu infrastruktūras un aprīkojuma modernizēšanā, stacionārās aprūpes tīkla optimizācijā un primārās un preventīvās aprūpes attīstībā, izveidojot ģimenes ārstu kopību, kas sniedz integrētus veselības aprūpes pakalpojumus. Turklāt tiks veiktas investīcijas digitālajā veselības aprūpē, piemēram, digitalizācijas programmās un attālinātā monitorēšanā vecāka gadagājuma cilvēku aprūpē. Cits pasākums atbalsta naudas "pateicību" izskaušanu veselības aprūpes sistēmā.

(20) ANP ir iekļauti vairāki pasākumi korupcijas apkarošanas regulējuma stiprināšanai. Tie ietver Integritātes iestādes izveidi ar mērķi efektīvi stiprināt krāpšanas, interešu konfliktu un korupcijas, kā arī citu nelikumību un pārkāpumu novēršanu, atklāšanu un korekciju saistībā ar Savienības atbalsta īstenošanu Ungārijā, īpašu uzmanību pievēršot publiskajam iepirkumam un aktīvu deklarāciju derīguma nodrošināšanai. Saskaņā ar ANP Integritātes iestādei vajadzētu būt plašām pilnvarām iejaukties visos gadījumos, kad tā uzskata, ka kompetentās valsts iestādes nav veikušas pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu, atklātu un izbeigtu krāpšanu, interešu konfliktus, korupciju un citas nelikumības vai pārkāpumus, kuri ietekmē vai var nopietni ietekmēt Savienības budžeta pareizu finanšu pārvaldību vai Savienības finanšu interešu aizsardzību. Būtu jāgarantē Integritātes iestādes pilnīga neatkarība, t. sk. šīs iestādes darbinieku atlases procesā, pārvaldībā un budžeta izstrādes procesā. Vēl viens pasākums ir Korupcijas apkarošanas darba grupas izveide, kas paredz neatkarīgu nevalstisko organizāciju ievērojamu iesaisti, lai ilgākā termiņā izvērtētu pašreizējos korupcijas apkarošanas pasākumus un izstrādātu priekšlikumus par korupcijas un citas prakses, piemēram, nepotisma, favorītisma vai "virpuļdurvju efekta", starp publisko un privāto sektoru labāku atklāšanu, izmeklēšanu, saukšanu pie atbildības un sankciju

piemērošanu par šādu praksi. Saskaņā ar ANP šī darba grupa būtu jāvada Integritātes iestādes priekšsēdētājam, taču tai būtu jādarbojas neatkarīgi no minētās iestādes. Turklāt ANP ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir atbalstīt ciešāku sadarbību ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), ieviest aktīvu deklarāciju plašāku tvērumu attiecībā uz personām un materiālo tvērumu un pastiprināt pārraudzību un pārredzamību attiecībā uz to, kā Savienības atbalstu izmanto sabiedriskas nozīmes aktīvu pārvaldības fondi, kas veic sabiedriskas nozīmes aktīvu pārvaldības darbības, un juridiskās personas, ko tie izveidojuši vai uztur. ANP ir iekļautas arī vairākas reformas, kuru mērķis ir stiprināt likumdošanas, institucionālo un praktisko kārtību efektīvākai krāpšanas, korupcijas, interešu konfliktu un citu nelikumību novēršanai, atklāšanai un izbeigšanai Savienības atbalsta izmantošanā. ANP ir iekļauta arī reforma, kuras mērķis ir stiprināt korupcijas apkarošanas regulējumu, paredzot iespēju pārskatīt tiesā prokuratūras vai izmeklēšanas iestādes lēmumu, ar ko noraida ziņojumu par noziedzīgu nodarījumu vai izbeidz kriminālprocesu. Plānā arī ietverts pasākums, kas paredz Ungārijas pašreizējās valsts korupcijas apkarošanas stratēģijas un rīcības plāna pilnīgu īstenošanu, kā arī jaunas valsts korupcijas apkarošanas stratēģijas un rīcības plāna sagatavošanu. Vairāki ANP paredzētie pasākumi sekmē publisko datu pārredzamības palielināšanu un plašāku šo datu pieejamību, arī ar mērķi stiprināt korupcijas apkarošanas sistēmu, atvieglojot neatkarīgu pārraudzību. Šādi pasākumi ietver tāda centrālā reģistra izveidi un darbību, kurā var veikt meklēšanu par publisko līdzekļu izmantošanu, tādu izmaksu likvidēšanu vai ierobežošanu, kas saistītas ar publiskas informācijas pieprasījumiem, tiesvedības procedūru saīsināšanu lietās, kas saistītas ar piekļuvi publiskai informācijai, un regulāras visu publisko iestāžu pārbaudes ar mērķi novērtēt, vai tās ievēro attiecīgās prasības attiecībā uz piekļuves nodrošināšanu sabiedriskas nozīmes datiem.

(21) Konkrētajai valstij adresētais ieteikums par tiesu iestāžu neatkarības stiprināšanu ir risināts ar vairākām ANP ietvertām reformām, kas, paredzams, stiprinās tiesu un tiesnešu neatkarību un objektivitāti, kas noteikta ar tiesību aktiem saskaņā ar LES 19. pantu un attiecīgo ES *acquis*, tādējādi paaugstinot tiesas aizsardzības standartus un uzlabojot investīciju vidi Ungārijā. Plānā ir iekļauti pasākumi Valsts tiesu padomes relatīvās lomas un pilnvaru stiprināšanai saistībā ar Valsts tiesu iestāžu biroja priekšsēdētāja pilnvarām. Paredzams, ka Valsts tiesu padomes īstenotā efektīvā kontrole pār Valsts tiesu iestāžu biroja priekšsēdētāju samazinās iespēju pieņemt patvaļīgus lēmumus tiesu centrālajā pārvaldē, t. sk. saistībā ar tiesnešu iecelšanu amatā, un tādējādi stiprinās tiesu neatkarību. Saskaņā ar ANP tas būtu jāpanāk, jo īpaši ieviešot prasību par Valsts tiesu padomes pamatotu saistošu atzinumu par atsevišķiem lēmumiem, piemēram, par kandidātu piemērotību Valsts tiesu iestāžu biroja priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka amatam, pamatojoties uz piemērotības kritērijiem, iecelšanas procedūru atcelšanu tiesnešu un tiesu vadošajos amatos, tiesnešu pārcelšanu un tiesnešu izslēgšanu no to tiesnešu loka, kuri izskata īpašas, t. sk. administratīvās, lietas. Valsts tiesu padomei būtu jāsniedz arī pamatots saistošs atzinums par noteikumiem, piemēram, par tiesnešu amatu punktu sistēmu, prēmiju piešķiršanas nosacījumiem, tiesnešu apmācību, darba slodzi valsts mērogā un tiesnešu amatu skaitu. Visbeidzot, tiesnešiem, kas darbojas Valsts tiesu padomē, vajadzētu būt iespējai tikt atkārtoti ievēlētiem uz nākamo pilnvaru termiņu, un Valsts tiesu padomei vajadzētu būt pieejamiem visiem dokumentiem, tiesībspējai un autonomijai sava budžeta izmaksāšanā un tiesībām vērsties kompetentajā tiesā un Konstitucionālajā tiesā, lai aizstāvētu savas prerogatīvas. Būtu jāievieš arī nediskrecionāri noteikumi par pagaidu tiesu priekšsēdētāju iecelšanu un aizliegums reintegrēt tiesnešus augstākās

instances tiesā pēc viņu norīkošanas darbā. Vēl viena reforma, paredzams, stiprinās Augstākās tiesas (*Kúria*) neatkarību, jo īpaši grozot noteikumus par *Kúria* priekšsēdētāja ievēlēšanu, kuram vajadzētu būt vismaz piecu gadu pieredzei tiesneša amatā un kuram nevajadzētu būt iespējai tikt atkārtoti ievēlētam. Valsts tiesu padomei būtu jāsniedz pamatots saistošs atzinums par *Kúria* priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka kandidātu piemērotību. Reformai būtu arī jāatceļ iespēja iecelt Konstitucionālās tiesas locekļus *Kúria*, apejot parasto piemērošanas procedūru, jāuzlabo lietu sadales sistēma un jānodrošina lielākas pilnvaras *Kúria* tiesu padomei. Vēl citas reformas, paredzams, novērsīs šķēršļus lūgumiem sniegt prejudiciālus nolēmumus Eiropas Savienības Tiesai un novērsīs 2019. gadā ieviesto iespēju valsts iestādēm apstrīdēt galīgos tiesas nolēmumus Konstitucionālajā tiesā, lai nodrošinātu, ka galīgos spriedumus pieņem kompetentās neatkarīgās tiesas.

(22) ANP ir arī iekļauti vairāki pasākumi, kuru mērķis ir risināt problēmas, kas saistītas ar konkurenci publiskā iepirkuma jomā, t. sk. stiprinot publiskā iepirkuma procedūru integritāti. Kāda reforma paredz tāda uzraudzības instrumenta izstrādi un pastāvīgu izmantošanu, ar kuru novērtē to publiskā iepirkuma procedūru līmeni un cēloni, kurās ir tikai viens piedāvājums. Citas reformas mērķis ir izstrādāt darbības rezultātu novērtēšanas satvaru, lai regulāri novērtētu publiskā iepirkuma efektivitāti un izmaksu lietderību, kā arī iemeslus ierobežotai konkurencei nozarēs, kuras visvairāk ietekmē zemais konkurences līmenis. Pamatojoties uz labu starptautisko praksi, būtu jāizstrādā un jāīsteno rīcības plāns konkurences palielināšanai publiskā iepirkuma jomā. Pamatojoties uz minētajām reformām, ANP ietver Ungārijas apņemšanos līdz mazāk nekā 15 % samazināt un saglabāt šādā līmenī to publiskā iepirkuma procedūru procentuālo daļu, kurās ir tikai viens piedāvājums, gan attiecībā uz procedūrām, kuras pilnībā vai daļēji finansē no Savienības atbalsta, gan attiecībā uz procedūrām, kuras finansē tikai no valsts resursiem. Lai papildinātu šīs reformas, ANP ietver apmācības iespējas un atbalsta shēmu, ar ko atvieglo mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu dalību publiskā iepirkuma procedūrās, un pasākumus elektroniskās publiskā iepirkuma sistēmas izstrādei, kas atvieglos neatkarīgu pārraudzību un analīzi par konkurenci publiskā iepirkuma jomā.

(23) ANP ietvertas reformas, kuru mērķis ir uzlabot lēmumu pieņemšanas procesa kvalitāti un pārredzamību, izmantojot efektīvu sociālo dialogu, citu ieinteresēto personu iesaistīšanu un regulārus ietekmes novērtējumus. Ar tām saistīto pasākumu mērķis ir nodrošināt, ka tiesību aktu projekti, kurus sagatavo valdība, sistemātiski tiek nodoti pietiekami ilgai sabiedriskajai apspriešanai, ja vien nav pienācīga pamatojuma to nedarīt, un ka visiem leģislatīvo aktu projektiem tiek konsekventi sagatavoti ietekmes novērtējumi, un tie tiek darīti pieejami sabiedrībai. Skaidri izteikta sociālo partneru un ieinteresēto personu iesaistīšana lēmumu pieņemšanā ir arī daudzu ANP pasākumu priekšnosacījums. Ieinteresēto personu iesaistīšanu ANP īstenošanā un pārraudzībā ir paredzēts panākt arī ar uzraudzības komitejas izveidi un darbību, kurā vismaz pusei darbojošos pārstāvju vajadzētu būt no pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas ir pilnībā neatkarīgas no valsts iestādēm.

(24) ANP ir ietverti arī pasākumi attiecībā uz uzņēmējdarbības vidi, jo īpaši attiecībā uz nodokļu sistēmas uzlabošanu. ANP ir iekļautas reformas, kuru mērķis ir efektīvāk vērsties pret agresīvu nodokļu plānošanu, piemēram, panākt, ka vairāk tiek ziņoti dati par transfertcenu noteikšanu, ieviest minimālās būtības prasības attiecībā uz uzņēmumu ienākuma nodokli čaulas sabiedrībām un neatskaitāmības noteikumu darbības jomas paplašināšanu attiecībā uz izejošajiem maksājumiem uz zemu nodokļu

vai beznodokļu jurisdikcijām. Nodokļu vienkāršošanas jomā plānā ir iekļauti nodokļu skaita samazināšanas un nodokļu saistību izpildes procedūru digitalizācijas pasākumi.

(25) ANP ir iekļauts reformu ceļvedis ar mērķi uzlabot Ungārijas pensiju sistēmas ilgtspēju vidējā termiņā un ilgtermiņā, vienlaikus stiprinot pensionāru ar zemākiem ienākumiem pensiju tiesību adekvātumu. Paredzams arī, ka ANP veicinās publisko finanšu ilgtermiņa stabilitāti, pateicoties izdevumu pārskatīšanas īstenošanai.

(26) Var uzskatīt, ka ieteikumi, kas saistīti ar tūlītēju fiskālās politikas reakciju uz pandēmiju, neietilpst Ungārijas ANP darbības jomā, lai gan Ungārija kopumā ir pienācīgi un pietiekami reaģējusi uz neatliekamo vajadzību 2020., 2021. un 2022. gadā atbalstīt ekonomiku ar fiskāliem līdzekļiem atbilstīgi Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējai izņēmuma klauzulai.

Ieguldījums izaugsmes potenciālā, darbvietu radīšanā un ekonomiskajā, sociālajā un institucionālajā noturībā

(27) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta c) apakšpunktā un V pielikuma 2.3. kritērijā, gaidāms, ka ANP būtiski (reitings "A") palīdzēs stiprināt Ungārijas izaugsmes potenciālu, darbvietu radīšanu un ekonomisko, sociālo un institucionālo noturību, veicinot Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu, tostarp veicinot rīcībpolitikas attiecībā uz bērniem un jauniešiem, un mazinās Covid-19 krīzes ekonomisko un sociālo ietekmi, tādējādi uzlabojot ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un konverģenci Savienībā.

(28) Komisijas dienestu veiktās simulācijas liecina, ka ANP kopā ar pārējiem Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta pasākumiem ir potenciāls līdz 2025. gadam palielināt Ungārijas IKP par 1,0–1,4 %, neņemot vērā strukturālo reformu iespējamo pozitīvo ietekmi, kas var būt būtiska. Paredzams, ka ANP veicinās pārdomātu, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi ar būtisku ieguldījumu investīcijās, kas atbalstīs sekmīgu zaļo un digitālo pārkārtošanos, veicinās inovāciju, digitalizēs valsts pārvaldi un sabiedriskos pakalpojumus un uzlabos konkurenci publiskā iepirkuma jomā. Paredzams, ka pasākumi palielinās sabiedrisko ēku energoefektivitāti un veicinās atjaunīgās enerģijas ražošanu lielākā apmērā. Paredzams, ka tie arī uzlabos digitālās prasmes un veselības rezultātus.

(29) Paredzams, ka vidējā termiņā un ilgtermiņā ANP palielinās kvalificēta darbaspēka piedāvājumu, pateicoties reformām un investīcijām valsts izglītībā, profesionālajā apmācībā un augstākajā izglītībā. Paredzams, ka ANP īpaši sekmēs digitālās prasmes, pateicoties plašākai digitālo rīku un risinājumu izmantošanai izglītībā un veselības aprūpē. Reformas un investīcijas veselības aprūpē var arī pozitīvi ietekmēt darbaspēka piedāvājumu. Paredzams, ka investīcijas, kas veicina dažādu pētniecības un izstrādes dalībnieku sadarbību vairākās stratēģiski svarīgās jomās, palielinās ekonomikas inovācijas potenciālu. Pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot konkurenci publiskā iepirkuma jomā, apkarot korupciju, stiprināt tiesu iestāžu neatkarību, uzlabot tiesību aktu kvalitāti un publisko izdevumu kvalitāti, var arī stimulēt potenciālo izlaidi, uzlabojot investīciju kvalitāti, jo īpaši publiskajā sektorā.

(30) Sagaidāms, ka ANP atbalstīs zaļo pārkārtošanos un samazinās atkarību no fosilā kurināmā importa. Paredzams, ka reformas un investīcijas atjaunīgajā enerģijā un investīcijas elektrotīklā, lai vairāk izmantotu atjaunīgos energoresursus, ievērojami palielinās bezemisiju elektroenerģijas ražošanas īpatsvaru. Turklāt paredzams, ka investīcijas sabiedrisko un dzīvojamo ēku energoefektivitātē samazinās fosilās

enerģijas patēriņu un siltumnīcefekta gāzu emisiju. Paredzams, ka ilgtspējīgas mobilitātes pasākumi, t. sk. uzlabojumi piepilsētas dzelzceļa līnijās un elektriskie autobusi, uzlabos sabiedriskā transporta kvalitāti un efektivitāti, kā arī samazinās siltumnīcefekta gāzu emisiju un uzlabos gaisa kvalitāti, kas labvēlīgi ietekmēs veselības rezultātus un ražīgumu.

(31) ANP pasākumi, kas, paredzams, pozitīvi ietekmēs sociālo kohēziju un palīdzēs mazināt sociālos un ekonomiskos riskus neaizsargātām grupām, ietver agrīnā vecuma bērnu aprūpes iestāžu attīstību, digitālo prasmju veicināšanu skolās, nelabvēlīgā situācijā esošu skolēnu un studentu ar īpašām izglītības vajadzībām līdzdalības palielināšanu kvalitatīvā vispārējā izglītībā, segregācijas riska samazināšanu skolās un veselības aprūpes reformas paketi, kuras mērķis ir nodrošināt taisnīgāku piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem, veicot investīcijas un izskaužot neoficiālas naudas "pateicības" veselības aprūpes nozarē. Ir paredzēts arī visaptverošs pasākumu kopums visnelabvēlīgākajā situācijā esošo apdzīvoto vietu atbalstam atbilstoši konkrētām vajadzībām.

Princips "nenodari būtisku kaitējumu"

(32) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta d) apakšpunktā un V pielikuma 2.4. kritērijā, gaidāms, ka ANP nodrošinās, ka neviens (reitings "A") ANP iekļauto reformu un investīciju projektu īstenošanas pasākums nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem Regulas (ES) 2020/852[3] 17. panta nozīmē (princips "nenodari būtisku kaitējumu").

(33) Saskaņā ar tehniskajiem norādījumiem, kas sniegti Komisijas paziņojumā "Tehniskie norādījumi par principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu"[4], Ungārija sniedza pamatojumu par to, ka neviens no tās ANP ietvertajiem pasākumiem nenodara būtisku kaitējumu vides mērķiem. Attiecīgos gadījumos Ungārija ir ierosinājusi riska mazināšanas pasākumu īstenošanu, lai novērstu būtisku kaitējumu, un tas būtu jāiekļauj attiecīgajos atskaites punktos un mērķrādītājos.

(34) Īpaša uzmanība ir veltīta pasākumiem, kuru ietekme uz vides mērķiem rūpīgi jāpārbauda. Jo īpaši attiecībā uz pasākumiem, kas ietver ūdensapgādes infrastruktūras būvniecību un atjaunošanu, attiecīgie atskaites punkti nodrošina, ka, jo īpaši īstenojot ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātus un nosacījumus, netiek nodarīts būtisks kaitējums videi saskaņā ar ES vides tiesību aktiem, un nodrošinot, ka tiek piešķirtas attiecīgās ūdens ieguves atļaujas un ka tiks panākts to virszemes un pazemes ūdensobjektu labs ekoloģiskais stāvoklis, uz kuriem attiecas šīs investīcijas.

Ieguldījums zaļās pārkārtošanās, tostarp bioloģiskās daudzveidības sekmēšanā

(35) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta e) apakšpunktā un V pielikuma 2.5. kritērijā, ANP ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā (reitings "A") sekmē zaļo pārkārtošanos, tostarp bioloģisko daudzveidību, vai palīdz risināt no tās izrietošās problēmas. Klimata mērķu sasniegšanai paredzētie pasākumi veido 48,1 % no ANP kopējā piešķīruma, kas aprēķināts saskaņā ar minētās regulas VI pielikumā

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020,, 13. lpp.).

[4] OV C 58, 18.2.2021., 1. lpp.

izklāstīto metodiku. Kā paredzēts minētās regulas 17. pantā, ANP ir saderīgs ar informāciju, kas iekļauta Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.–2030. gadam.

(36) Paredzams, ka reformas un investīcijas atjaunīgās enerģijas izmantošanas palielināšanā, tīkla uzlabojumi un energoefektivitātes pasākumi palīdzēs Ungārijai sasniegt 2030. gada dekarbonizācijas mērķus un atbalstīs pāreju uz mazoglekļa ekonomiku. Paredzams, ka to panāks, jo īpaši pārskatot tiesisko un administratīvo sistēmu, lai veicinātu atjaunīgo energoresursu izmantošanu. Paredzams, ka, pateicoties pašreizējo vispārējo ierobežojumu atcelšanai attiecībā uz sauszemes vēja elektrostacijām un vēja enerģijas ražošanai izdevīgu teritoriju izveidei visvējainākajos rajonos, kas vēl vairāk veicinās vējturbīnu uzstādīšanu, varēs uzstādīt jaunas vēja elektrostacijas jaudas. Paredzams, ka atļauju piešķiršanas procedūru uzlabošana spēkstacijām, kurās izmanto atjaunīgos energoresursus, veicinās atjaunīgo energoresursu enerģijas izvēršanu. Tīkla pieslēguma procedūru pārredzamības, paredzamības un pieejamības uzlabošana atjaunīgajiem energoresursiem arī, paredzams, sekmēs to attīstību ar mērķi panākt 10 000 MW atjaunīgās enerģijas ražošanas jaudu, ko atļauts pieslēgt tīklam līdz 2026. gadam. Saskaņā ar ANP šādas reformas būtu jāpapildina ar investīcijām pārvades un sadales tīklu un viedtīklu, t. sk. viedskaitītāju, attīstībā un saules enerģijas paneļu un uzglabāšanas iekārtu uzstādīšanā. Sabiedrisko ēku, jo īpaši izglītības un veselības aprūpes iestāžu, un dzīvojamo ēku renovācija, proti, logu nomaiņa un dzīvojamo ēku apkures modernizēšana, palīdzēs palielināt energoefektivitāti.

(37) Visaptveroša reformu kopuma un investīciju ilgtspējīgā transportā mērķis ir atbalstīt pasažieru sabiedrisko transportu un kravu pārvadājumus pa dzelzceļu. Paredzams, ka tas veicinās vispārējo mobilitātes ekosistēmu, kam savukārt būtu jāveicina ekonomika, un sekmēs transporta nozares dekarbonizāciju.

(38) ANP ir arī ietvertas reformas un investīcijas ilgtspējīgā ūdens resursu apsaimniekošanā, kuru mērķis ir konkrētos reģionos, kuros iestājies ūdens trūkums, uzlabot ūdensapgādi, jo īpaši atjaunojot pašreizējās ūdens apsaimniekošanas sistēmas elementus un izveidojot jaunus ūdensapgādes ceļus, attīstīt dabā balstītas ūdens uzkrāšanas risinājumus, modernizēt Ungārijas ūdens resursu apsaimniekošanas monitoringa sistēmu vietējā un valsts līmenī un popularizēt ilgtspējīgu ūdens resursu apsaimniekošanas praksi lauksaimnieku vidū. Paredzams, ka investīcijas, kas saistītas ar ūdens resursu apsaimniekošanu, palīdzēs uzlabot ūdens aizturēšanu apgabalos, kuros iestājies ūdens trūkums, un aizsargāt gruntsūdeņu resursus. Attiecīgie atskaites punkti nodrošina ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātu un nosacījumu īstenošanu saskaņā ar ES vides tiesību aktiem, kā arī to, ka tiek piešķirtas attiecīgās ūdens ieguves atļaujas un ka tiks panākts to virszemes un pazemes ūdensobjektu labs ekoloģiskais stāvoklis, uz kuriem attiecas šīs investīcijas.

(39) ANP ietver reformas un investīcijas ilgtspējīgā atkritumu apsaimniekošanā, kas, paredzams, veicinās zaļo pārkārtošanos, veidojot stabilu un labvēlīgu tiesisko vidi, kas veicinās pāreju uz aprites ekonomiku, un atbalstot otrreizējo izejvielu izmantošanu. Paredzams, ka minētie pasākumi palīdzēs Ungārijai sasniegt Savienības atkritumu apsaimniekošanas mērķrādītājus 2025. un 2030. gadam.

(40) ANP nav ietverti īpaši pasākumi, kas vērsti uz bioloģisko daudzveidību, tomēr tajā ir iekļauti pasākumi, kas sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, tādēļ tie var labvēlīgi ietekmēt arī bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, jo klimata pārmaiņas ir viens no

lielākajiem bioloģiskās daudzveidības apdraudējumiem. Ungārija ir veikusi principa "nenodari būtisku kaitējumu" sistemātisku novērtējumu, kas parādījis, ka neviens no ierosinātajiem pasākumiem nenodara kaitējumu bioloģiskajai daudzveidībai.

Digitālās pārkārtošanās sekmēšana

(41) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta f) apakšpunktā un V pielikuma 2.6. kritērijā, atveseļošanas un noturības plānā ir ietverti pasākumi, kas lielā mērā (reitings "A") sekmē digitālo pārkārtošanos vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanas izrietošās problēmas. Digitālo mērķu sasniegšanai paredzētie pasākumi veido 29,8 % no ANP kopējā piešķīruma, kas aprēķināts saskaņā ar minētās regulas VII pielikumā izklāstīto metodiku.

(42) ANP ir iekļauti vairāki pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot digitālās prasmes izglītībā visos līmeņos, nodrošināt skolēniem, studentiem un skolotājiem plašu piekļuvi digitālajai izglītībai, kā arī integrēt digitālās izglītības risinājumus profesionālajā izglītībā un apmācībā un augstākajā izglītībā. Ņemot vērā minētos mērķus, ANP ir iekļauta skolotāju digitālā apmācība un investīcijas skolu, skolotāju un skolēnu IKT aprīkojumā ar īpašu uzsvaru uz visnelabvēlīgākajā situācijā esošajiem izglītojamajiem. Plānā atbalstīta arī digitālā mācību satura izstrāde profesionālajai izglītībai un terciārajai izglītībai.

(43) ANP ir ietverti pasākumi, kuru mērķis ir konkrētu nozaru, jo īpaši veselības, transporta un enerģētikas nozares, digitalizācija. Veselības aprūpes digitalizācija ietver plašu iniciatīvu klāstu, piemēram, attālinātas diagnostikas centra izveidi, uz mākslīgo intelektu balstītas sistēmas ieviešanu neatliekamās palīdzības dienestā, mobilo veselības lietotņu izstrādi un veselības attālinātās monitorēšanas sistēmu vecāka gadagājuma cilvēkiem. Paredzams, ka centrālās satiksmes pārvaldības sistēmas ieviešana dzelzceļa līnijās un vienotas valsts pasažieru informācijas un tarifu sistēmas ieviešana autobusiem un dzelzceļam uzlabos sabiedriskā transporta drošību, kvalitāti un pievilcību. Paredzams, ka viedo energotīklu attīstīšana labāk savienos decentralizētas atjaunīgās enerģijas ražošanas papildu jaudas ar pašreizējo sistēmu, lai pielāgotu tīklus nākotnes prasībām un būtu iespējams labāk regulēt enerģijas ražošanu.

(44) Paredzams arī, ka pasākumi valdības IKT risinājumu un pakalpojumu stiprināšanai veicinās valsts pārvaldes modernizāciju un uzlabošanu. ANP cita starpā ir iekļauti nodokļu saistību izpildes procedūru digitalizācijas un elektroniskās iepirkuma sistēmas un prokuratūras datņu pārvaldības sistēmas izstrādes turpināšanas pasākumi.

Ilgstoša ietekme

(45) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta g) apakšpunktā un V pielikuma 2.7. kritērijā, gaidāms, ka ANP lielā mērā (reitings "A") būs ilgstoša ietekme uz Ungāriju.

(46) ANP ilgstošas ietekmes pamatā ir virkne pasākumu dažādās nozarēs. Reformas, kas atbalsta zaļo pārkārtošanos, ietver efektīvāku administratīvo un tiesisko regulējumu, kas veicina atjaunīgo energoresursu izmantošanu, jaunu politikas satvaru aprites ekonomikai, labāku ūdens resursu monitoringu un izpratnes veicināšanu par ilgtspējīgu ūdens resursu apsaimniekošanu. Turklāt paredzams, ka plāna ilgstošo ietekmi veicinās sabiedrisko pakalpojumu efektivitātes uzlabojumi, pateicoties to digitalizācijai, t. sk. veselības aprūpes jomā. Ar turpmākiem pasākumiem, kuriem ir ilgstoša ietekme, iecerēts uzlabot visneaizsargātāko grupu integrāciju darba tirgū un

izglītības rezultātus un nelabvēlīgā situācijā esošo grupu un vismazāk attīstīto apvidu dalību izglītībā. Šos pasākumus papildina investīcijas digitālajās prasmēs.

(47) Gaidāms, ka ANP ievērojami sekmēs Ungārijas institucionālās noturības stiprināšanā. To paredzēts panākt, nostiprinot korupcijas apkarošanas sistēmu, stiprinot tiesu iestāžu neatkarību un uzlabojot lēmumu pieņemšanas procesa kvalitāti un pārredzamību. Uzņēmējdarbības vidi paredzēts uzlabot ar pasākumiem nodokļu sistēmas un regulējuma paredzamības uzlabošanai un konkurences palielināšanai publiskā iepirkuma jomā. Paredzams arī, ka ANP veicinās Ungārijas pensiju sistēmas ilgtspēju un pareizu budžeta pārvaldību, pateicoties izdevumu pārskatīšanai.

(48) ANP ilgstošo ietekmi var arī pastiprināt, izveidojot sinerģiju starp šo ANP un citām atbalsta programmām, ieskaitot programmas, kuras finansē ar kohēzijas politikas fondu līdzekļiem, jo īpaši tad, ja ievērojamā apmērā tiktu risinātas dziļi iesakņojušās teritoriālās problēmas un veicināta līdzsvarota attīstība.

Uzraudzība un īstenošana

(49) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta h) apakšpunktā un V pielikuma 2.8. kritērijā, atveseļošanas un noturības plānā ir ierosināta pienācīga (reitings "A") kārtība, kas nodrošinās efektīvu ANP uzraudzību un īstenošanu, tostarp attiecībā uz paredzēto grafiku, ierosinātajiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem, un saistītajiem rādītājiem.

(50) Par ANP īstenošanu atbildīgais valsts sekretāra vietnieks (turpmāk — "valsts iestāde") par Savienības atbalsta īstenošanu atbildīgajā ministrijā atbild par ANP vispārējo koordināciju un par progresa uzraudzību atskaites punktu un mērķrādītāju izpildē. Tam būtu arī jākoordinē ziņošana par atskaites punktiem un mērķrādītājiem, un ar tiem saistītajiem rādītājiem, un par datu sniegšanu, piemēram, par galasaņēmējiem. Valsts iestāde atbild arī par maksājumu pieprasījumu, pārvaldības deklarāciju un revīziju kopsavilkuma sagatavošanu. Lai pildītu šos uzdevumus, valsts iestādei ir skaidri noteikti pienākumi, un tā paļaujas uz ANP īstenošanai, uzraudzībai un ziņošanai par progresu īpaši izveidotu struktūru. Progress virzībā uz atskaites punktu un mērķrādītāju apmierinošu izpildi tiks uzraudzīts ar regulāri atjauninātiem datiem uzraudzības informācijas sistēmā, kas jāievieš ne vēlāk kā pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas, kā arī ar pienācīgiem pasākumiem ar mērķi nodrošināt uzraudzības informācijas sistēmas datu savlaicīgumu, uzticamību un patiesumu. Turklāt attiecībā uz dažādajiem pasākumiem būtu jāievieš īpaša uzraudzības kārtība, lai varētu savlaicīgi apzināt īstenošanas riskus un kavējumus un vajadzības gadījumā iejaukties, tādējādi nodrošinot, ka ANP paredzēto pasākumu īstenošana turpinās.

(51) ANP atskaites punkti un mērķrādītāji ir piemēroti tā īstenošanas uzraudzībai. Atskaites punkti un mērķrādītāji pienācīgi atspoguļo ANP mērķu vispārējo vērienīgumu un ir skaidri un reālistiski. Tie ir labi izstrādāti ar atbilstīgiem, pieņemamiem un stabiliem rādītājiem, kam būtu jānodrošina pienācīga uzraudzība īstenošanas gaitā. Atskaites punkti un mērķrādītāji attiecas arī uz jau pabeigtiem pasākumiem, kas ir atbalsttiesīgi saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 17. panta 2. punktu. Šo atskaites punktu un mērķrādītāju apmierinoša izpilde laika gaitā ir nepieciešama, lai pamatotu izmaksas pieprasījumu.

(52) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka saskaņā ar mehānismu sniegtais finansiālais atbalsts tiek paziņots un atzīts atbilstīgi Regulas (ES) 2021/241 34. pantam. Tehnisko atbalstu var pieprasīt no tehniskā atbalsta instrumenta, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un

Padomes Regulu (ES) 2021/240[5], lai palīdzētu dalībvalstīm īstenot to atveseļošanas un noturības plānus.

Izmaksas

(53) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta i) apakšpunktā un V pielikuma 2.9. kritērijā, atveseļošanas un noturības plānā sniegtais pamatojums par plānā aplēsto kopējo izmaksu summu ir zināmā mērā (reitings "B") pamatots un ticams, izmaksu lietderības principam atbilstīgs un samērīgs ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.

(54) Ungārija kopumā ir iesniegusi detalizētus sadalījumus pa atsevišķām investīciju un reformu izmaksu aplēsēm un pa saistītajām izmaksām, kas ietvertas ANP. Izmaksu novērtējums liecina, ka lielākā daļa no ANP ietvertajām izmaksām ir pamatotas un ticamas. Pierādījumi, kas pamato izmaksu aplēses, ietver pamatotu skaidrojumu par ierosināto pasākumu galvenajiem izmaksu faktoriem, lai gan iesniegto pierādījumu līmenis un pamatīgums dažādiem pasākumiem atšķiras. Lielākoties kā izmaksu aplēšu kritērijs tika iesniegti iepriekšējie projekti, faktiskie konkursa dati vai citi salīdzināmi izmaksu dati par galvenajiem izmaksu faktoriem. Dažos gadījumos sīkāka informācija par metodiku un pieņēmumiem, kas izmantoti izmaksu aplēšu sagatavošanai, ir ierobežota, kas liedz veikt pilnībā pozitīvu novērtējumu par izmaksu aplēsēm. Ungārija ir iesniegusi arī detalizētus apliecinošos dokumentus par lielāko daļu no pasākumiem, lai sniegtu pamatojumu un pierādījumus izmaksu aplēsēm. Ungārija turklāt ir sniegusi pietiekamu informāciju un pārliecību, lai nodrošinātu to, ka ANP izmaksas netiek segtas no cita pašreizējā vai plānotā Savienības finansējuma. Visbeidzot, ANP aplēstās kopējās izmaksas atbilst izmaksu lietderības principam un ir samērīgas ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.

Savienības finanšu interešu aizsardzība

(55) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta j) apakšpunktā un V pielikuma 2.10. kritērijā, ANP ierosinātie pasākumi un šajā lēmumā paredzētie papildu pasākumi pienācīgi (reitings "A") ļaus novērst, atklāt un izbeigt korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus minētajā regulā paredzēto līdzekļu izmantošanā, un ir gaidāms, ka pasākumi pārliecinoši novērsīs dubultu finansēšanu no minētās regulas un citām Savienības programmām. Minētais neskar citu instrumentu un rīku piemērošanu, kas paredzēti Savienības tiesību ievērošanas veicināšanai un panākšanai, tai skaitā ar mērķi novērst, atklāt un izbeigt korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus un aizsargāt Savienības finanses saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2020/2092[6].

(56) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 20. panta 5. punkta e) apakšpunktā, būtu jānosaka ar Savienības finanšu interešu aizsardzību saistīti atskaites punkti, lai nodrošinātu atbilstību minētās regulas 22. pantam, izveidojot pienācīgu kontroles sistēmu. Paredzams, ka minēto atskaites punktu izpilde garantēs iekšējās kontroles sistēmas piemērotību saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta j) apakšpunktu. Ņemot vērā to, ka stabils un efektīvs korupcijas apkarošanas regulējums, pastiprināti pasākumi, lai efektīvi novērstu, atklātu un izbeigtu krāpšanu,

[5] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1. lpp.).

[6] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (OV L 4333 I, 22.12.2020, 1. lpp.).

korupciju, interešu konfliktus un citas nelikumības, īstenojot Savienības atbalstu, konkurētspējīga un pārredzama publiskā iepirkuma sistēma un tiesu neatkarība ir priekšnosacījumi efektīvas iekšējās kontroles sistēmas darbībai, attiecīgajām reformām būtu jānosaka atskaites punkti, kuru izpildei vajadzētu būt nosacījumam līdzekļu izmaksāšanai saskaņā ar mehānismu. Ņemot vērā to, ka minētie atskaites punkti būtu jānosaka, lai nodrošinātu Savienības finanšu interešu aizsardzību un pienācīgas kontroles sistēmas izveidi, pirms Komisija ir atļāvusi maksājumus no mehānisma līdzekļiem, Ungārijai pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas būtu jāizpilda visi ar kontroles sistēmu saistītie atskaites punkti[7], un pirms to izpildes nebūtu jāveic nekādi maksājumi no mehānisma līdzekļiem. Šī prasība ir saskaņā ar korektīvajiem pasākumiem un neskar korektīvos pasākumus, ko Ungārija ir ierosinājusi saistībā ar procedūru, kas paredzēta 6. pantā Regulā (ES, Euratom) 2020/2092 par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai[8].

(57) Stabils un efektīvs korupcijas apkarošanas regulējums jo īpaši ir nepieciešams, lai novērstu, atklātu un izbeigtu pārkāpumus, piemēram, krāpšanu, korupciju vai interešu konfliktus, un tādējādi nodrošinātu efektīvus ANP revīzijas un kontroles pasākumus un Savienības finanšu interešu aizsardzību. Šajā kontekstā vairāki pasākumi būtu jāīsteno ANP ietvaros, lai nodrošinātu atbilstību 22. pantam. Tie ietver Integritātes iestādes izveidi ar mērķi efektīvi stiprināt krāpšanas, interešu konfliktu un korupcijas, kā arī citu nelikumību un pārkāpumu novēršanu, atklāšanu un korekciju saistībā ar Savienības atbalsta īstenošanu, īpašu uzmanību pievēršot publiskajam iepirkumam un aktīvu deklarāciju derīguma nodrošināšanai. Būtu jāizveido arī uzticama un efektīva Korupcijas apkarošanas darba grupa, kurā ievērojamā apmērā piedalītos neatkarīgas nevalstiskās organizācijas, lai izvērtētu pašreizējos korupcijas apkarošanas pasākumus un izstrādātu priekšlikumus par korupcijas prakses un citas prakses, piemēram, nepotisma, favorītisma vai "virpuļdurvju efekta" starp publisko un privāto sektoru, labāku atklāšanu, izmeklēšanu, saukšanu pie atbildības un sankciju piemērošanu par šādu praksi. Turklāt būtu jāievieš noteikumi, kuru mērķis ir paplašināt aktīvu deklarāciju tvērumu attiecībā uz personām un materiālo tvērumu un pastiprināt pārraudzību un pārredzamību attiecībā uz to, kā Savienības atbalstu izmanto sabiedriskas nozīmes aktīvu pārvaldības fondi, kas veic sabiedriskas nozīmes aktīvu pārvaldības darbības, un juridiskās personas, ko tie izveidojuši vai uztur. Paredzot iespēju efektīvi pārskatīt tiesā prokuratūras vai izmeklēšanas iestādes pieņemtus lēmumus, ar ko noraida ziņojumu par noziedzīgu nodarījumu vai izbeidz kriminālprocesu, arī vajadzētu tikt sekmētai korupcijas apkarošanas regulējuma stiprināšanai un netieši sekmētai prokuratūras centienu apkarot korupciju pastiprināšanai. Būtu arī jāstiprina publisko datu pārredzamības palielināšana un plašāka šo datu pieejamība, jo īpaši attiecībā uz publisko izdevumu izmantošanu, jo tas var palīdzēt stiprināt korupcijas apkarošanas sistēmu, atvieglojot neatkarīgu pārraudzību. Tāpēc būtu jānosaka seši atskaites punkti, lai nodrošinātu ka minētie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas.

---

[7] Tas attiecas uz 160., 166., 169., 171., 174., 175., 195., 197., 198., 200., 201., 213., 214., 215., 216., 217., 218., 219., 220., 221., 222., 223., 224., 225., 226., 227. un 228. atskaites punktu.

[8] Kā noteikts COM(2022) 485 final — pielikumā Komisijas priekšlikumam Padomes īstenošanas lēmumam par pasākumiem Savienības budžeta aizsardzībai pret tiesiskuma principu pārkāpumiem Ungārijā.

(58) Pasākumu pastiprināšana, lai efektīvi novērstu, atklātu un izbeigtu krāpšanu, korupciju, interešu konfliktus un citas nelikumības, īstenojot Savienības atbalstu kopumā, ir svarīgi priekšnosacījumi, lai nodrošinātu, ka ANP revīzijas un kontroles pasākumi ir efektīvi un ka Savienības finanšu intereses tiek efektīvi aizsargātas visā ANP īstenošanas laikā. Šajā kontekstā vairāki pasākumi būtu jāīsteno ANP ietvaros. Lai pastiprinātu interešu konfliktu novēršanu un kontroli Savienības atbalsta īstenošanā, būtu jāizveido jauna Iekšējās revīzijas un integritātes direkcija, kas nodrošinātu interešu konflikta deklarāciju regulāru un efektīvu kontroli un izmeklētu paziņotos gadījumus par aizdomām par interešu konfliktu. Stingrākām tiesību normām būtu jānodrošina, ka tiek stiprināta riska pārvaldība, krāpšanas, korupcijas, interešu konfliktu un dubulta finansējuma novēršana, atklāšana un korekcija, ka tiek ieviesti efektīvi noteikumi, procedūras un kontroles mehānismi attiecībā uz interešu konflikta deklarācijām un ka darbinieki sensitīvos amatos tiek regulāri nomainīti rotācijas kārtībā un tiek nodrošināta viņu efektīva uzraudzība. Būtu jāievieš arī pienācīgas pamatnostādnes, lai nodrošinātu, ka visas struktūras, kas iesaistītas Savienības atbalsta īstenošanā un kontrolē jebkurā līmenī, ir informētas par saviem uzdevumiem, pienākumiem un saistībām interešu konfliktu novēršanā, atklāšanā un izbeigšanā. Turklāt būtu jāievieš visaptveroša un efektīva korupcijas un krāpšanas apkarošanas stratēģija, kas visos gadījumos saistīta ar Savienības atbalstu, un tā būtu jāpapildina ar sīki izstrādātu rīcības plānu. Būtu jāievieš arī atbilstīgas procedūras, kas nodrošinātu *Arachne* datizraces un riska novērtējuma instrumenta pilnīgu un efektīvu izmantošanu un nodrošinātu, ka šīs sistēmas apzinātie riski tiek efektīvi ņemti vērā. Visbeidzot, lai pastiprinātu krāpšanas atklāšanu, būtu jāievieš likumdošanas dokumenti, kas nodrošina, ka *OLAF* var efektīvi veikt izmeklēšanu un pārbaudes uz vietas. Tāpēc būtu jānosaka astoņi atskaites punkti, lai nodrošinātu, ka minētie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas.

(59) Lielāka pārredzamība un konkurence publiskā iepirkuma jomā ir īpaši nepieciešama, lai novērstu pārkāpumus, t. sk. krāpšanu, korupciju vai interešu konfliktus, un tādējādi tā ir priekšnoteikums iekšējās kontroles sistēmas darbībai. Šajā kontekstā vairāki pasākumi būtu jāīsteno ANP ietvaros. Tiem būtu jāietver tāda uzraudzības instrumenta izstrāde, ar ko novērtē to publiskā iepirkuma procedūru procentuālo daļu, kurās ir tikai viens piedāvājums, darbības rezultātu novērtēšanas satvara izstrāde un ieviešana, lai regulāri novērtētu publiskā iepirkuma efektivitāti un izmaksu lietderību, kā arī iemeslus ierobežotai konkurencei nozarēs, kuras visvairāk ietekmē zems konkurences līmenis. Būtu jāievieš arī atbalsta shēma, ar ko atvieglo mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu dalību publiskā iepirkuma procedūrās, un pasākumi elektroniskās publiskā iepirkuma sistēmas izstrādei, kas atvieglos neatkarīgu pārraudzību un analīzi par konkurenci publiskā iepirkuma jomā, kā priekšnosacījumi, lai efektīvi izpildītu apņemšanos samazināt to publiskā iepirkuma iepirkuma procedūru procentuālo daļu, kurās ir tikai viens piedāvājums, un atvieglot publiskā iepirkuma sistēmas publisko pārraudzību. Tāpēc būtu jānosaka pieci atskaites punkti, lai nodrošinātu, ka minētie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas. Papildus minētajiem atskaites punktiem, ANP būtu jāiekļauj arī turpmāki mērķrādītāji, lai visā ANP īstenošanas periodā varētu uzraudzīt un izpildīt to publiskā iepirkuma procedūru procentuālās daļas samazināšanu, kurās ir tikai viens piedāvājums.

(60) Ņemot vērā to, ka efektīva tiesu iestāžu neatkarība ir iekšējās kontroles sistēmas darbības priekšnoteikums, būtu jānosaka atskaites punkti reformām, kuru mērķis ir stiprināt Valsts tiesu padomes relatīvo lomu un pilnvaras saistībā ar Valsts tiesu iestāžu biroja priekšsēdētāja pilnvarām, stiprināt Augstākās tiesas (*Kúria*) neatkarību,

novērst šķēršļus lūgumiem sniegt prejudiciālus nolēmumus Eiropas Savienības Tiesai un novērst iespēju valsts iestādēm apstrīdēt galīgos tiesas nolēmumus Konstitucionālajā tiesā. Paredzams, ka šīs reformas veicinās Savienības finanšu interešu aizsardzību. Šī prasība neskar Ungārijas pienākumu jebkurā laikā pildīt savas saistības saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, jo īpaši Līguma par Eiropas Savienību ("LES") 19. panta 1. punktu, kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa, kas ir būtisks ES *acquis* elements. Tāpēc būtu jānosaka četri atskaites punkti, lai nodrošinātu, ka minētie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas.

(61) ANP ierosinātās kontroles sistēmas un pasākumu pamatā ir stabili procesi un struktūras, kas skaidri nosaka dažādu plāna īstenošanā, uzraudzībā, kontrolē un revīzijā iesaistīto struktūru funkcijas un pienākumus, kā arī mijiedarbību starp tām. Tādējādi ir nodrošināta skaidra kontroles un revīzijas funkciju un pienākumu nošķiršana. Valsts iestāde atbild par ANP vispārējo koordināciju, par progresa uzraudzību atskaites punktu un mērķrādītāju izpildē, par kontroles veikšanu attiecībā uz īstenošanas struktūrām, vairāklīmeņu dotāciju struktūrām un galasaņēmējiem un par maksājuma pieprasījumu, kā arī ar tiem saistīto pārvaldības deklarāciju sagatavošanu un iesniegšanu Komisijai, pamatojoties uz pārbaudītiem datiem no uzraudzības sistēmas. ANP revīzijas iestādes funkcija ir uzticēta Eiropas fondu revīzijas ģenerāldirektorātam (*EUTAF*), kuram ir vajadzīgās spējas un administratīvā pieredze, lai veiktu attiecīgos revīzijas uzdevumus saskaņā ar starptautiski atzītiem revīzijas standartiem. *EUTAF* atbild par sistēmu revīziju veikšanu un par īstenoto atskaites punktu un mērķrādītāju padziļināto pārbaudi, kas kalpo par pamatu Komisijai kopā ar maksājumu pieprasījumiem iesniegto revīziju kopsavilkumam. Turklāt, lai nodrošinātu ANP īstenošanas efektīvu revīziju, paredzams, ka *EUTAF* pieņems efektīvu revīzijas stratēģiju, kas atbilst starptautiski atzītiem revīzijas standartiem. Būtu jādara pieejami pienācīgi resursi, lai nodrošinātu, ka tiek aizsargāta *EUTAF* neatkarība un tiek garantēta tās spēja efektīvi un savlaicīgi veikt savus uzdevumus. Abi saistītie atskaites punkti būtu jāizpilda pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas.

(62) Paredzams, ka par ANP īstenošanu un koordināciju atbildīgo centrālo dienestu, proti, attiecīgās valsts iestādes, administratīvā spēja būs pietiekama tām paredzēto funkciju un uzdevumu pildīšanai. Valsts iestādes darbs būtu jāatbalsta īstenošanas struktūrām, kuru uzdevums ir valsts iestādes vārdā veikt konkrētus īstenošanas uzdevumus, pēc tam, kad ir pārbaudīts, vai tām ir šo uzdevumu efektīvai un savlaicīgai veikšanai vajadzīgie resursi un speciālās zināšanas. Īstenošanas struktūrām un valsts iestādei būtu jāveic regulāras un sistemātiskas galasaņēmēju kontroles. Valsts iestādei būtu arī regulāri jāuzrauga īstenošanas struktūru darbs. Turklāt arī jaunizveidotajai Iekšējās revīzijas un integritātes direkcijai neatkarīgi no citām kontroles struktūrām būtu jāveic regulāras pārbaudes saistībā ar interešu konfliktu. Pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas būtu jāizpilda atskaites punkts attiecībā uz valdības dekrēta, ar ko nosaka juridiskās pilnvaras visām struktūrām, kas iesaistītas ANP īstenošanā, revīzijā un kontrolē, stāšanos spēkā.

(63) Tiek sagaidīts, ka tiks ieviestas pienācīgas procedūras, kas nodrošinās visu vajadzīgo datu par galasaņēmējiem, darbuzņēmējiem, apakšuzņēmējiem un faktiskajiem īpašniekiem vākšanu, glabāšanu un pieejamību uzraudzības informācijas sistēmā, kas izstrādāta ANP vajadzībām. Ir ieviesti sīki izstrādāti vairāku līmeņu kontroles mehānismi, kas nodrošinās minētās uzraudzības informācijas sistēmas datu uzticamību

un patiesumu. Tāpēc būtu jānosaka atskaites punkts, lai nodrošinātu, ka atveseļošanas un noturības plāna īstenošanas uzraudzībai vajadzīgās repozitorija sistēmas funkcijas ir pilnībā funkcionālas un darbojas, pirms tiek iesniegts pirmais maksājuma pieprasījums, ieskaitot vismaz tās funkcijas, kas nodrošina datu vākšanu un atskaites punktu un mērķrādītāju izpildes uzraudzību, un Regulas (ES) 2021/241 22. panta 2. punkta d) apakšpunktā minēto datu vākšanu, glabāšanu un pieejamību. Šis atskaites punkts būtu jāizpilda pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas.

ANP saskaņotība

(64) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta k) apakšpunktā un V pielikuma 2.11. kritērijā, ANP lielā mērā (reitings "A") ir iekļauti saskanīgi reformu un publisko investīciju projektu īstenošanas pasākumi.

(65) ANP veido tādu reformu un investīciju līdzsvarotu kopumu, kuras ir konsekventas un savstarpēji pastiprinošas. Komponentos ir nodrošināta saskaņotība ar investīcijām, kas papildina attiecīgās reformas, kā arī starp dažādiem ANP komponentiem. Vairāku komponentu pasākumu mērķis ir uzlabot izglītības rezultātus ar darbībām, kas vērstas uz skolēniem, skolotājiem un skolām, un ar uzsvaru uz nelabvēlīgā situācijā esošajiem izglītojamajiem un digitālo izglītību. Attiecībā uz zaļo pārkārtošanos ANP ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt investīciju atbalstu investīcijām energoefektivitātē gan dzīvojamajām, gan sabiedriskajām ēkām, jo īpaši izglītības un veselības aprūpes iestādēm. Ar visu plānu tiek sistemātiski veicināta digitālā pārkārtošanās, apvienojot reformas digitalizācijas iniciatīvu veidā un investīcijas IKT aprīkojumā un prasmju attīstībā tādās nozarēs kā izglītība, veselības aprūpe, enerģētika, transports un valsts pārvalde. Daudzu plānā paredzēto investīciju īstenošanai ir vajadzīgas efektīvas publiskā iepirkuma procedūras, un plānā ir iekļauts efektīvs pasākumu kopums, lai uzlabotu publiskā iepirkuma sistēmas konkurenci, efektivitāti un pārredzamību. Paredzams, ka dažām reformām būs transversāla ietekme uz tiesību aktu kvalitāti un efektivitāti visās jomās, piemēram, pasākumiem, kuru mērķis ir uzlabot lēmumu pieņemšanas procesa kvalitāti un pārredzamību. Komponentos ierosinātie pasākumi nav pretrunā un neapdraud cits cita efektivitāti, un starp komponentiem nav konstatētas neatbilstības vai pretrunas.

Līdztiesība

(66) ANP ir iekļauta virkne pasākumu, kuru mērķis ir reaģēt uz problēmām dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgu iespēju jomā. Paredzams, ka agrīnā vecumposma bērnu aprūpes iestāžu plašāka pieejamība jo īpaši uzlabos vienlīdzīgu līdzdalību darba tirgū un veicinās vecāku darba un privātās dzīves līdzsvaru. Paredzams, ka atbalsts bērnu un skolēnu ar speciālās izglītības vajadzībām izglītībai stiprinās iekļaujošu izglītību. Paredzams, ka klēpjdatoru nodrošināšana skolēniem un skolotājiem pēc ienākumu pārbaudes stratēģijas izstrādes un skolu aprīkošana ar mūsdienīgām ekrānierīcēm un citām IT ierīcēm, par prioritāti nosakot skolas ar lielu nelabvēlīgā situācijā esošu skolēnu īpatsvaru, uzlabos vienlīdzīgu izglītības pieejamību un palīdzēs mazināt sociālo nevienlīdzību. Paredzams, ka mazo skolu ar vāju sniegumu pamatizglītības otrā posma klašu integrāciju lielākās skolās tuvējās apdzīvotajās vietās uzlabos kvalitatīvas izglītības pieejamību bērniem ar vājām sekmēm un nelabvēlīgā situācijā esošiem bērniem. Paredzams, ka pasākumi, kuru mērķis ir stimulēt pamatskolas un zemākā līmeņa vidējās izglītības skolas palielināt tajās izglītojamo nelabvēlīgā situācijā esošo skolēnu īpatsvaru, samazinās segregāciju valsts izglītības iestādēs. Paredzams, ka investīcijas transporta nozarē, piemēram, zemās grīdas autobusos un

dzelzceļa staciju remontā, uzlabos pieejamību personām ar invaliditāti. ANP ir iekļauti arī integrētas intervences pasākumi, kuru mērķis ir veicināt sociālo iekļaušanu, īpašu uzmanību pievēršot tiem, kas dzīvo visnelabvēlīgākajā situācijā esošajās apdzīvotajās vietās, t. sk. romiem. Paredzams, ka vecāka gadagājuma cilvēku aprūpes digitalizācijas pasākumi palīdzēs īstenot Eiropas Personu ar invaliditāti tiesību stratēģiju 2021.–2030. gadam.

Drošības pašnovērtējums

(67) Nav iesniegts drošības pašnovērtējums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 4. punkta g) apakšpunktu, jo Ungārija to neuzskatīja par lietderīgu.

Apspriešanās process

(68) ANP projekts tika publicēts apspriešanai 2021. gada martā–aprīlī. Ungārija darīja šo informāciju pieejamu plašai sabiedrībai, kā arī tieši vērsās pie 461 organizācijas, piemēram, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, augstākās izglītības organizācijām, arodbiedrībām un zinātnes organizācijām, lai tās aicinātu paust viedokli un ierosinājumus. 88 no tām iesniedza atbildes ar vairāk nekā 1260 dažādiem ierosinājumiem. Dažas atbildes tika ņemtas vērā ANP projekta grozījumos, piemēram, precīzāk mērķorientēt tā pasākuma darbības jomu, ar kuru atbalsta ilgtspējīgas apkures sistēmas mājsaimniecībām. Tomēr dažas ieinteresētās personas kritizēja šo procesu, apgalvojot, ka ANP detalizētais saturs nav publiskots pietiekami agrīnā posmā, lai varētu iesniegt jēgpilnas atbildes, un ka to iesniegtās atbildes nevarēs ņemt vērā. Papildus oficiālajai apspriešanai notika vairākas ieinteresēto personu konferences reģionālā un valsts līmenī, kurām 2021. gadā bija dažādas tematiskās ievirzes. Ungārija 2021. gada augustā publicēja jaunu versiju, taču kopš tā laika nav publiskojusi nevienu grozīto versiju un nav iesaistījusies papildu apspriešanās procesos par grozījumiem, kuri ANP tika izdarīti 2022. gadā.

(69) Lai nodrošinātu attiecīgo dalībnieku līdzatbildību, ir būtiski visā ANP paredzēto investīciju un reformu īstenošanā iesaistīt visas attiecīgās vietējās iestādes un ieinteresētās personas, t. sk. sociālos partnerus. Šajā nolūkā ANP ir ietverts pasākums ar mērķi izstrādāt stratēģiju, ar ko nodrošinātu ieinteresēto personu efektīvu iesaistīšanos ANP īstenošanā, t. sk. izveidotu uzraudzības komiteju ar neatkarīgu pilsoniskās sabiedrības organizāciju spēcīgu līdzdalību, kura cieši uzraudzītu ANP īstenošanu un sniegtu ieteikumus valsts iestādei. Turklāt vairāki pasākumi ietver konkrētas saistības skaidri nodrošināt sociālo partneru un ieinteresēto personu sistemātisku iesaistīšanu īstenošanas procesā.

Pozitīvs novērtējums

(70) Pēc tam, kad Komisija ir pozitīvi novērtējusi Ungārijas ANP un konstatējusi, ka ANP apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtējuma kritērijiem saskaņā ar minētās regulas 20. panta 2. punktu, šajā lēmumā būtu jānorāda, kādas reformas un investīciju projekti ir nepieciešami ANP īstenošanai, kādi ir attiecīgie atskaites punkti, mērķrādītāji un citi rādītāji un kādu summu neatmaksājama finansiālā atbalsta veidā Savienība dara pieejamu ANP īstenošanai.

Finanšu iemaksa

(71) Ungārijas ANP plāna aplēstās kopējās izmaksas ir 2 299 592 927 602 HUF, kas atbilst 5 824 260 891 EUR, pamatojoties uz ECB EUR/HUF vidējo atsauces procentu likmi laikposmā no 2022. gada 1. aprīļa līdz 2022. gada 30. septembrim. Tā kā ANP apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtējuma kritērijiem un

ANP aplēsto kopējo izmaksu summa ir lielāka par Ungārijai pieejamo maksimālo finanšu iemaksu, tad Ungārijas ANP īstenošanai piešķiramajai finanšu iemaksai vajadzētu būt vienādai ar kopējo Ungārijai pieejamo finanšu iemaksas summu.

(72) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktā, Ungārijai aprēķinātā maksimālā finanšu iemaksa tika atjaunināta 2022. gada 30. jūnijā. Tādējādi saskaņā ar minētās regulas 23. panta 1. punktu Ungārijai paredzētā summa, kas nepārsniedz minētās regulas 11. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto maksimālo finanšu iemaksu, būtu jādara pieejama tagad ar nolūku noslēgt juridiskās saistības līdz 2022. gada 31. decembrim, un summa, kas nepārsniedz atjaunināto maksimālo finanšu iemaksu, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. panta 2. punktu, būtu jādara pieejama ar nolūku noslēgt juridiskās saistības no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim.

(73) Sniedzamo atbalstu finansē no līdzekļiem, ko Komisija aizņemas Savienības vārdā, pamatojoties uz Padomes Lēmuma (ES, Euratom) 2020/2053[9] 5. pantu. Atbalsts būtu jāizmaksā pa daļām, tiklīdz Ungārija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas noteikti attiecībā uz ANP īstenošanu.

(74) Šis lēmums nedrīkstētu skart iznākumu procedūrās par Savienības fondu piešķiršanu citās Savienības programmās, kuras netiek īstenotas saskaņā ar mehānismu, vai ar iekšējā tirgus darbības izkropļošanu saistītās procedūras, kuras var tikt sāktas jo īpaši saskaņā ar Līguma 107. un 108. pantu. Tas neatbrīvo dalībvalstis no prasības saskaņā ar Līguma 108. pantu paziņot Komisijai par potenciālu valsts atbalstu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants
ANP novērtējuma apstiprināšana

Ar šo, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā sniegtajiem kritērijiem, tiek apstiprināts Ungārijas ANP novērtējums. ANP ietvertās reformas un investīciju projekti, ANP uzraudzības un īstenošanas kārtība un grafiks, tostarp attiecīgie atskaites punkti un mērķrādītāji, un citi attiecīgie rādītāji, kas attiecas uz paredzēto atskaites punktu un mērķrādītāju izpildi, un kārtība, kādā Komisijai nodrošina pilnīgu piekļuvi attiecīgajiem pamatojošajiem datiem, ir sniegti šā lēmuma pielikumā.

2. pants
Finanšu iemaksa

1. Savienība Ungārijai neatmaksājama atbalsta veidā dara pieejamu finanšu iemaksu, kuras summa ir 5 811 147 717 EUR[10]. Tiek darīti pieejami 4 639 429 967 EUR, par kuriem juridiskas saistības ir jāuzņemas līdz 2022. gada 31. decembrim. Tiek darīti pieejami 1 171 717 750 EUR, par kuriem juridiskas saistības ir jāuzņemas no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim.

[9] OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.

[10] Šī summa atbilst finanšu piešķīrumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Ungārijas izdevumu proporcionāla daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā paredzēto metodiku.

2. Komisija Savienības finanšu iemaksu Ungārijai dara pieejamu pa daļām saskaņā ar pielikumu. Daļas Komisija var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Maksājuma lielums ir atkarīgs no finansējuma pieejamības.

3. Daļas tiek darītas pieejamas saskaņā ar finansēšanas nolīgumu ar nosacījumu, ka ir pieejams finansējums un Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. pantu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Ungārija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti saistībā ar ANP īstenošanu. Ar nosacījumu, ka ir stājušās spēkā 1. punktā minētās juridiskās saistības, maksājumu Ungārijai var veikt, ja atskaites punkti un mērķrādītāji tiek sasniegti vēlākais līdz 2026. gada 31. augustam.

3. pants
Adresāts

Šis lēmums ir adresēts Ungārijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs